

نتایج بررسی و مقایسه اثرات پایه‌های مختلف روی عملکرد کمی و کیفی نارنگی پیچ

یونس ابراهیمی، عنایت حیاتبخش و فاطمه انوری

مؤسسه تحقیقات کشور

نارنگی پیچ که یکی از هیبریدهای کمپلکس (گریپ فروت × نارنگی اورلاندو تانجلو × نارنگی کلمانتین) می‌باشد در سال ۵۷ به عنوان یک نارنگی زودرس و مناسب با آب و هوای شمال ایران انتخاب و معرفی گردید. رقمی است بازار پسند و طعم بسیار مناسب با ذایقه ایرانی که به تدریج جایگزین نارنگی انشو در شمال ایران گردید. از آنجائیکه ترکیب میوه در این رقم در فاصله بین ۱۵ شهریور تا اواخر مهر نسبت به ارقام دیگر چشمگیر بوده و مشاهدات منطقه نشان می‌داد که این نارسایی بر روی بعضی از پایه‌ها بسیار پائین است لذا با اعتقاد به اثرات پایه روی پیوندک آزمایشی با استفاده از ۸ پایه مرکبات شامل نارنج، پونسیروس تریفولیاتا، ترویر سیترنج، سیتروملو، یوزو، شانگشا، بکرائی و کلثوپاترا ماندارین با پیوند نارنگی پیچ روی آنها در ایستگاه تحقیقاتی رامسر به مرحله اجرا در آمد. طرح به صورت بلوکهای کامل تصادفی در سه تکرار و شش درخت برای هر تیمار در هر تکرار به فاصله ۴×۸ و جمعاً ۱۴۴ اصله درخت به اجرا در آمد نتایج حاصله از آمار برداریهای سه سال اخیر نشان می‌دهد:

۱- از نظر عملکرد پایه سیتروملو در کلاس A، پایه ترویر سیترنج در کلاس B پایه، پونسیروس تریفولیاتا و کلثوپاترا ماندارین در کلاس BC، پایه شانگشا در کلاس C، یوزو و نارنج در کلاس CD و پایه بکرائی در کلاس D قرار می‌گیرند.

۲- از دیدگاه ترکیب میوه پایه سیتروملو در کلاس A، ترویر سیترنج در کلاس AB، پونسیروس تریفولیاتا در کلاس B، کلثوپاترا ماندارین، یوزو و شانگشا در کلاس BC، نارنج در کلاس C و بکرائی در کلاس D قرار دارند.

با نگرشی به نتایج آماری اثر پایه بر وزن میوه پایه یوزو و سیتروملو در کلاس A و بقیه در کلاس AB قرار گرفته‌اند. ولی از نظر قطر و طول میوه، Tss، اسیدیته اختلاف معنی‌داری بین تیمارها مشاهده نگردید و از نظر ویتامین C پایه بکرائی با بیشترین میزان در کلاس A، و کلثوپاترا ماندارین، شانگشا در کلاس AB، سیتروملو در کلاس ABC و بقیه در کلاس BC قرار گرفته‌اند.

کلفتی پوست روی پایه‌های بکرائی، نارنج، کلثوپاترا ماندارین ضخیم‌تر در کلاس A و AB و روی پایه‌های سیتروملو، سیترنج و شانگشا دارای پوست نازکتر در کلاس B قرار گرفته‌اند. با توجه به موارد فوق توصیه می‌گردد که نارنگی پیچ روی سه پایه سیتروملو، ترویر سیترنج و پونسیروس تریفولیاتا تکثیر و پرورش یابد.